

Aanvraagdossier toets macrodoelmatigheid

Associate degree-opleiding

Didactisch Educatief Professional

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens Instelling.....	3
2	Basisgegevens Opleiding.....	3
3	Inhoud opleiding en onderwijsprogramma	4
4	Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen (indien van toepassing)	4
5	Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden	4
5.1	De toenemende krapte op de arbeidsmarkt.....	5
5.2	De Associate degree Didactisch Educatief Professional	5
5.3	Doelgroepen en functies	6
6	Geschatte instroom in de nieuwe opleiding.....	7
7	Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte (art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2) en de maatschappelijke behoefte.....	8
7.1	Inleiding.....	8
7.2	Kwalitatief onderzoek, interviews onder werkgevers	8
7.3	Kwantitatief onderzoek, enquête onder werkgevers	9
7.4	Conclusie kwalitatief en kwantitatief onderzoek.....	10
7.5	Bronnenonderzoek: de landelijke arbeidsmarkt.....	10
7.5.1	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt.....	10
7.5.2	Overige bronnen.....	11
7.6	De regionale arbeidsmarkt	12
7.7	Maatschappelijke behoefte	12
8	Analyse bestaand aanbod en inschatting verwante instroom (art. 5 lid 4).....	13
9	Noodzaak tot start nieuwe opleiding (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 3).....	13
10	Aansluiting instellingsprofiel (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 4).....	14
11	RIO- en ISCED-indeling	14
12	Afstemming (art. 4 lid 3)	15
	Overzicht bijlagen.....	16

Aanvraagformulier Macrodoelmatigheidstoets Nieuwe Opleiding

1 Basisgegevens Instelling

Naam instelling	Iselinge Hogeschool
BRIN-code	09OT
KvK-nummer	09162150
Contactpersoon aanvraag	
College van Bestuur	

2 Basisgegevens Opleiding

Kenmerk aankondiging	A23-051
Naam	Didactisch Educatief Professional
Oriëntatie	Hbo
Niveau	Associate degree
Vorm	Deeltijd
Gemeente waar de opleiding wordt gevestigd	Doetinchem
Taal	Nederlands
Studielast	120 EC
Studieduur	2 jaar
Beroepsvereisten	Instromende studenten dienen een (on-)betaalde functie te bekleden binnen het didactisch educatieve werkveld.
Capaciteitsbeperking	Geen
Beoogde startdatum	1 februari 2025
ISAT-code (indien bekend)	80166
RIO-(sub)onderdeel	Onderwijs
ISCED-rubriek (optioneel)	01 Educatie.

3 Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

De Associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professioneel (hierna de Ad DEP) is in de kern een didactische opleiding: gericht op het begeleiden of aansturen van leer-, veranderings- en ontwikkelingsprocessen bij lerenden. Deze lerenden kunnen studenten van een mbo-opleiding zijn, een bedrijf(sacademie), leerlingen in het vo/vmbo of bijvoorbeeld lerenden die in de organisatie opgeleid worden.

Studenten leren in deze opleiding hoe (jonge) mensen leren, ontwikkelen, hoe je dat kunt begeleiden en stimuleren en hoe je hen helpt om meer competent (in termen van kennis, inzicht, vaardigheden en attitude) te worden in een bepaald vak. De vakkennis nemen zij zelf voor een groot deel mee, maar ze breiden deze ook uit (30 EC); het leren over leren, organiseren en begeleiden leren ze op de opleiding (90 EC).

Deze opleiding kent voorlopig de volgende beoogde leerresultaten:

1. **Methodisch handelen:** Studenten kunnen theorieën en methodes uit het didactisch en werkveldspecifieke vakgebied selecteren en toepassen op vraagstukken uit de actuele beroepscontext.
2. **Samenwerken:** Studenten kunnen samenwerken in een team dat gezamenlijk lerenden begeleidt, hierin een kartrekkersrol vervullen en een gezamenlijk resultaat opleveren. Zij zijn ook bedreven in het bevorderen van samenwerking tussen lerenden.
3. **Communiceren:** Studenten kennen de taal van de lerenden die zij onder hun hoede hebben en communiceren doelgericht, ontwikkelingsgericht en passend bij hen, zowel schriftelijk als mondeling. Zij communiceren bovendien helder over hun eigen rol, taken en opbrengsten in het eigen team, naar direct betrokkenen en externen.
4. **Probleemoplossend vermogen:** Studenten kunnen praktische didactische en vakinhoudelijke vraagstukken analyseren, oplossingsrichtingen presenteren, bijvoorbeeld door het vormgeven van leertrajecten, en oplossingen realiseren.
5. **Lerend vermogen:** Studenten kunnen zich blijvend aanpassen aan de veranderende rol in de omgeving door leervragen te delen. Zij laten zien dat zij in staat zijn om zich in hun didactische rol blijvend te ontwikkelen en hun eigen leerproces vorm te geven.

4 Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen (indien van toepassing)

De doelgroep van deze opleiding is werknemers in het domein van educatie (ook in een bedrijfscontext) die beschikken over een diploma op mbo-4 of havoniveau. Met het succesvol afleggen van een 21+ toets, zijn studenten ook welkom.

5 Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

In de periode augustus tot en met november 2023 is door Tien organisatieadvies onderzoek verricht naar de arbeidsmarktbehoefte voor een nieuwe deeltijdopleiding Ad DEP¹. Het doelmatigheidsonderzoek heeft tot doel inzicht en overzicht te verwerven met betrekking tot de vraagstelling. Daarom is gekozen voor een combinatie van kwalitatief onderzoek, om inzicht te krijgen in ontwikkelingen en percepties in het veld, en kwantitatief onderzoek: een enquête onder professionals in het veld om een overzicht te krijgen van de potentiële instroom in de opleiding en om inzicht te krijgen in de potentiële arbeidsmarktvrage. In totaal zijn 15 respondenten geïnterviewd en hebben 13 werkgevers en 257 werknemers de enquête ingevuld. Het onderzoeksverslag is in zijn geheel opgenomen als bijlage 1.

¹ Zie bijlage 1. Doelmatigheidsonderzoek voor een Associate degree opleiding Didactisch Educatief Professioneel Iselinge Hogeschool, 23 oktober 2023. Tien organisatieadvies.

Tijdens de interviews is respondenten gevraagd aan te geven welk beroeps- en arbeidsmarktprofiel afgestudeerden hebben. Wij zetten hieronder uiteen welke antwoorden respondenten gaven, in de vorm van quotes².

5.1 De toenemende krapte op de arbeidsmarkt

In gesprekken wordt uitgebreid ingegaan op de toenemende personeelstekorten in de educatieve sector die ook in de regio Oost-Nederland steeds groter worden.

“Toenemende arbeidsmarktkrapte. Die is binnen het speciaal onderwijs nog groter dan binnen het regulier onderwijs (...). Deze arbeidsmarktkrapte leidt onder meer tot een grotere vraag naar en een groter appèl op onderwijsondersteuners. Hoewel onderwijsondersteuners hiertoe niet bevoegd zijn (maar wel bekwaam) staan zij steeds vaker zelfstandig voor de groep..” (De Onderwijsspecialisten)

“Toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Het wordt steeds moeilijker om de goede mensen te vinden. Met name binnen Techniek word gewerkt met veel zij-instromers (...). Hoewel dit eigenlijk niet de bedoeling is worden instructeurs, mede als gevolg van de arbeidsmarktkrapte, steeds meer 'loopbaancoaches'.” (ROC Rijn IJssel)

“Het grote probleem is de toenemende lerarentekortenproblematiek. De tekorten kunnen steeds minder worden ingevuld door nieuwe instroom. Daarom is de focus verschoven van werven naar het behouden van docenten.” (Yuverta)

“Binnen het MBO zien we dat binnen nu en 5 jaar veel collega's met pensioen gaan. De verwachting is dat het moeilijker zal worden medewerkers aan te trekken. In het licht van het aantrekken van meer medewerkers uit het werkveld en het opleiden op de werkplek wordt de vraag naar mensen met kennis van het vak maar ook didactische en pedagogische vaardigheden groter.” (Zone College)

“De arbeidsmarkt wordt krappere, maar in deze regio is het nog niet zo erg als in de Randstad. De mobiliteit neemt toe. We moeten steeds harder werken om de goede mensen te krijgen. Er wordt in toenemende mate gewerkt met zij-instromers.” (SOTOG)

Nieuw type professional

De hierboven beschreven ontwikkelingen (nieuwe vormen van onderwijs mede in relatie tot toenemende arbeidsmarktkrapte) leiden tot de behoefte aan een nieuw type professional.

“De praktijkopleider is veranderd van primair een docent naar een coach.” (AT Techniekopleidingen)

“Er is een toenemende behoefte aan 'grenswerkers', die de verbinding kunnen leggen tussen de instituten en de school.” (ROC Rijn IJssel)

“Er is een toenemende behoefte aan 'reflectieve professionals': reflecteren op alles, je moet voortdurend kunnen schakelen.” (Graafschap College (1))

5.2 De Associate degree Didactisch Educatief Professional

Bijna alle respondenten (12 van de 15) geven in de interviews expliciet aan dat zij het een goede zaak vinden als de beoogde Associate degree er komt. Deze sluit in de optiek van de respondenten goed aan op de hierboven beschreven trends en ontwikkelingen. Zowel in het onderwijs als in het bedrijfsleven is men enthousiast over deze Ad.

Enthousiasme binnen het onderwijs

“De beoogde Ad DEP sluit goed aan bij de hierboven beschreven trends en ontwikkelingen. De Ad DEP zou ook goed aanvullend kunnen zijn op de Ad PEP, door zich ook te richten op kinderen ouder dan 12 jaar (zeker in het SO een bijzondere doelgroep).” (De Onderwijsspecialisten)

² In de kaders zijn citaten uit de interviews met respondenten opgenomen. Zie bijlage 4 van het Onderzoeksrapport (bijlage 1) voor de interviewverslagen.

"Het is heel goed dat deze opleiding er komt. Instructeurs zijn dan de belangrijkste doelgroep. We gaan de opleiding ook promoten onder onze instructeurs." (ROC Rijn IJssel)

"Het is goed dat deze opleiding er komt. Er is een toenemende behoefte aan professionals die kunnen ondersteunen in het leerproces. Daarbij gaat het vooral om reflectie. Dat zou goed passen bij een Ad-er DEP." (Graafschap College (1))

"Het is goed dat deze opleiding er komt. Daaraan is zeker behoefte (Graafschap College (2))

"De Ad DEP kan zeker een interessante equivalent van de Ad PEP zijn, maar dan specifiek gericht op het voortgezet onderwijs." (Panora Lyceum)

"Heel goed dat deze opleiding er komt. Met name bij de lerarenondersteuners ontbreekt het vaak aan de benodigde didactische competenties. Daartoe (aan het bijbrengen van didactische competenties) kan deze Ad bijdragen." (SOTOG)

"Deze Ad heeft zeker toegevoegde waarde. De Ad moet zich richten op de kerncompetenties die zowel voor docenten als voor instructeurs relevant zijn." (ROC Nijmegen)

Enthousiasme binnen het bedrijfsleven

"Ook de Ad DEP is relevant voor AT Techniekopleidingen. Praktijkopleiders hebben nu een Pedagogisch Didactisch Diploma (PDD) of een Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG). Het is voor een aantal praktijkopleiders zeker de moeite waard om een stap omhoog te maken door deze Ad DEP." (AT Techniekopleidingen)

"Het is heel goed dat deze opleiding er komt. Ik ben daar heel enthousiast over." (Tailor Steel)

"Heel goed dat deze opleiding er komt (...) Wij gaan hier zeker 2 of 3 praktijkdocenten naartoe sturen en de rest gaan we motiveren. Wij gaan dit ook faciliteren en betalen." (SMEOT)

5.3 Doelgroepen en functies

Voortbouwend op de meerwaarde van het Ad-niveau zijn er bij verschillende respondenten ook duidelijke beelden bij de mogelijke doelgroepen van deze Ad DEP.

In het onderwijs

"Instructeurs zijn dan de belangrijkste doelgroep." (ROC Rijn IJssel)

"Er zijn ook hbo opgeleide onderwijsondersteuners, die geen volledige Ad PEP of Ad DEP gaan volgen (want ze zijn al hbo opgeleid), maar waarvoor afzonderlijke modules gericht op didactiek heel goed zouden zijn. Daarmee creëer je dan een mooie bijvangst." (De Onderwijsspecialisten)

"Functies waaraan dan gedacht wordt zijn onderwijsassistent en instructeur. Deze vormen tevens de belangrijkste doelgroep voor de Ad. Het is ook waarschijnlijk dat er veel belangstelling onder deze doelgroep zal zijn voor deze Ad." (Graafschap College (1))

"De mogelijke doelgroep voor deze Ad binnen het Panora Lyceum bestaat uit ongeveer 7 onderwijsassistenten, die binnen het VO een stap willen zetten. Mogelijk is deze Ad ook interessant voor enkele Technisch Onderwijs Assistenten, receptiemedewerkers en conciërges." (Panora Lyceum)

"Voor een deel van de medewerkers zal het ook zeker interessant en een trigger zijn om een kwalificatie op niveau 5 te halen." (Almende College)

In het bedrijfsleven

“Praktijkopleiders hebben nu een Pedagogisch Didactisch Diploma (PDD) of een Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG). Het is voor een aantal praktijkopleiders zeker de moeite waard om een stap omhoog te maken door deze Ad DEP. Vroeger was de groep praktijkopleiders veel homogener. De mogelijke doelgroep voor deze AD is nu veel gedifferentieerder. Vooral de jongere praktijkopleiders, die nog een stap willen zetten, vormen een kansrijke doelgroep.” (AT Techniekopleidingen)

“Er zijn nu 3 trainers bij Tailor Steel (dat worden er 6), die hiervoor zeker in aanmerking komen.” (Tailor Steel)

Hieronder worden de mogelijke doelgroepen en functies die de respondenten aangeven, nog een keer op een rij gezet:

In het onderwijs:

- Onderwijsassistenten; Onderwijsondersteuners
- Instructeurs
- Technisch Onderwijs Assistent (TOA's)
- Receptiemedewerkers
- Conciërges
- Ook hbo opgeleide onderwijsondersteuners

In het bedrijfsleven:

- Praktijkopleiders. Praktijkdocenten.
- Trainers

6 Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

In dit onderzoek is nagegaan wat een reële schatting is van de te verwachten instroom in deze Ad DEP³-opleiding. Daartoe is een enquête uitgezet onder professionals in het voor deze opleiding relevante beroepenveld. In totaal hebben **257** medewerkers de enquête ingevuld (245 respondenten van het Graafschap College en 12 andere respondenten).

Graafschap College

Heb je belangstelling voor de Ad Didactisch Educatief Professional?

		Frequency	Valid Percent
Valid	Zeker wel	8	3%
	Ik denk het wel	29	12%
	Ik denk het niet	62	25%
	Zeker niet	46	19%
	Weet ik echt nog niet	100	41%
	Totaal	245	100%

³ Zie Hoofdstuk 6 van het Doelmatigheidsonderzoek, bijlage 1.

Andere respondenten

Heb je belangstelling voor de Ad Didactisch Educatief Professional?

		Frequency	Valid Percent
Valid	Zeker wel	1	16%
	Ik denk het wel	6	50%
	Ik denk het niet	1	16%
	Weet ik echt nog niet	4	33%
	Totaal	12	100%

Totaal

Heb je belangstelling voor de Ad Didactisch Educatief Professional?

		Frequency	Valid Percent
Valid	Zeker wel	9	3%
	Ik denk het wel	35	14%
	Ik denk het niet	63	25%
	Zeker niet	46	18%
	Weet ik echt nog niet	104	40%
	Totaal	257	100%

Van de respondenten geeft 3% (9) aan 'zeker' deze opleiding te willen doen, 14% (35) 'ik denk het wel'. Tellen we de twijfelaars voor een kwart mee⁴, dan zou dat betekenen dat **7% (18 professionals)** van de respondenten kiest voor deze opleiding.

Concluderend kunnen we stellen dat uit onderzoek blijkt dat de Ad DEP een jaarlijkse instroom van ongeveer **18 studenten per jaar** kan verwachten. **Daarmee mag deze Ad-opleiding op voldoende instroom rekenen.**

7 Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte (art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2) en de maatschappelijke behoefte

7.1 Inleiding

Zowel voor het kwalitatieve onderzoek als voor het kwantitatieve onderzoek zijn gesegmenteerde populaties bevroegd, waarbij een evenwichtige spreiding is aangebracht over de relevante categorieën. Zowel in het kwalitatieve werkveldonderzoek als in de kwantitatieve werkgeversenquête zijn daartoe respondenten in verschillende (onderwijs)domeinen bevroegd. De respondenten zijn gespreid over deze segmenten. Daarmee is voldoende 'probleemrepresentativiteit' gewaarborgd. Dat wil zeggen dat de resultaten een voldoende betrouwbare afspiegeling van de gehele populatie om daarmee een onderbouwd antwoord te geven op de vraag naar de arbeidsmarktbehoefte.

7.2 Kwalitatief onderzoek, interviews onder werkgevers

In de interviews met 15 respondenten bleken zowel de visie op de relevante ontwikkelingen als de (naar het oordeel van de respondenten) vereiste competenties over de hele linie een gedeeld beeld op te leveren. Methodisch is daarmee voldoende 'saturatie' ontstaan om de uitkomsten van het onderzoek als betrouwbaar te beoordelen.

⁴ Het ten dele meetellen van de twijfelaars compenseert enigszins de systematische positieve vertekening die optreedt doordat in het algemeen belangstellenden eerder geneigd zijn aan een enquête deel te nemen.

De geïnterviewde werkgevers geven aan behoefte te hebben aan opscholing van hun eigen medewerkers met deze Associate degree-opleiding⁵. Zij gaven aan 63 medewerkers totaal te willen bijscholen en 1 per jaar (expliciet genoemd). Gaan we uit van een periode van vijf jaar, dan zijn dat ongeveer ($63 / 5 = 13 + 1 =$) 14 per jaar.

7.3 Kwantitatief onderzoek, enquête onder werkgevers

De enquête voor dit onderzoek is ingevuld door 13 werkgevers. Bij het doelmatigheidsonderzoek (zie bijlage 1) zijn in een aparte bijlage (Excel-bestand) de namen van de instellingen, de functies van de respondenten en hun antwoorden vermeld, zodat de resultaten van de enquête als navolgbaar en relevant beoordeeld kunnen worden. Eventuele dubbelingen (respondenten die zowel geïnterviewd zijn en die de enquête hebben ingevuld) zijn er uitgehaald.

De werkgevers geven in de enquête aan de volgende behoefte aan bijscholing van eigen medewerkers te hebben⁶.

Heeft u in uw bedrijf/instelling in de komende 2 tot 5 jaar behoefte aan het opscholen van eigen medewerkers met deze Ad DEP opleiding?

		Frequency	Valid Percent
Valid	Ja	2	15%
	Misschien	7	54%
	Nee	4	31%
	Total	13	100%

69% (9) van de respondenten geeft aan de komende 2 tot 5 jaar (misschien) behoefte te hebben aan het opscholen van eigen medewerkers met deze Ad DEP-opleiding.

Ook is gevraagd naar de kwantitatieve behoefte aan opscholing.

Hoeveel huidige medewerkers wilt u in de komende jaren met deze opleiding opscholen?

		Frequency	Valid Percent
Valid	1-2	5	38%
	3-5	1	8%
	6-10	1	8%
	weet ik nog niet	2	15%
	Total	13	100%

Daarmee geven de respondenten aan een totale behoefte te hebben aan scholing van minimaal **14** ($= 5*1 + 1*3 + 1*6$) en maximaal **25** ($= 5*2 + 1*5 + 1* 10$) eigen medewerkers met deze opleiding.

Dat betekent (uitgaande van de middenpositie op deze range) een totale scholingsvraag van circa 20 medewerkers met deze Ad. Gespreid over een periode van 5 jaar betekent dat een vraag van circa 4 eigen medewerkers per jaar, die geschoold worden door deze Ad.

⁵ Zie pagina 21 van het Doelmatigheidsonderzoek (bijlage 1)

⁶ Zie pagina 21 en 22 van het Doelmatigheidsonderzoek (bijlage 1)

7.4 Conclusie kwalitatief en kwantitatief onderzoek

Op basis van het kwalitatieve werkveldonderzoek en het kwantitatieve arbeidsmarktonderzoek wordt de volgende conclusie geformuleerd: De Associate degree Didactisch Educatief Professionaal laat vanuit de interviews een vraag van werkgevers zien naar 14 medewerkers per jaar die zij door deze Ad willen laten scholen. Vanuit de enquête zien we een vraag van 4 medewerkers per jaar, die werkgevers willen laten scholen door deze Ad. **In totaal gaat het dus om 18 medewerkers per jaar, alleen voor de geraadpleegde respondenten.** De totale vraag zal dus aanzienlijk groter zijn.

7.5 Bronnenonderzoek: de landelijke arbeidsmarkt

7.5.1 Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

In de meest recente arbeidsmarktprognoses van Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA/AIS) wordt een beeld geschetst van de huidige en op middellange termijn te verwachten arbeidsmarktontwikkelingen. CDHO kijkt hierbij naar de 'ITKP- indicator'. Wanneer deze getypeerd wordt als 'groot' betekent dat, dat er veel arbeidskrachten voor de betreffende categorie verwacht wordt. Dat is dus gunstig in het kader van een mogelijke aanvraag.

Beroepsgroepen

In onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van de te verwachten arbeidsmarktknelpunten voor beroepen die een relatie hebben met de Associate degree opleiding Didactisch Educatief Professionaal (bron: ROA/AIS, september 2023). Wij tonen de gegevens van de beroepsgroepen 'Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs', 'Docenten algemene vakken secundair onderwijs', 'Onderwijskundigen en overige docenten' en 'Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten' omdat deze beroepsgroepen overeenkomen met de beroepsgroep die afgestudeerde Ad'ers kunnen gaan bekleden of die deeltijd Ad'ers nu vervullen. Deze beroepen liggen ook het dichtst tegen de beoogde Ad'er DEP aan.

Beroepsgroepen	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	Verwachte vervangingsvraag tot 2026	Verwachte baanopeningen tot 2026	ITKB in 2026 toekomstige knelpunten
Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs	2.500 (1,1% per jaar)	6.900 (3,1% per jaar)	9.400 (4% per jaar)	Zeer groot (0,79)
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	7.700 (1,1% per jaar)	17.300 (2,4% per jaar)	25.000 (3,4% per jaar)	Zeer groot (0,77)
Onderwijskundigen en overige docenten	6.300 (1,4% per jaar)	11.000 (2,4% per jaar)	17.300 (3,7% per jaar)	Groot (0,82)
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	11.000 (1,2% per jaar)	29.600 (3,2% per jaar)	40.600 (4,2% per jaar)	Groot (0,88)

Bovenstaande ROA-gegevens laten zien dat de te verwachten arbeidsmarktknelpunten voor beroepen die een relatie hebben met de Associate degree-opleiding DEP door ROA als groot getypeerd worden. Dat duidt dus op goede arbeidsmarktperspectieven.

Aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt

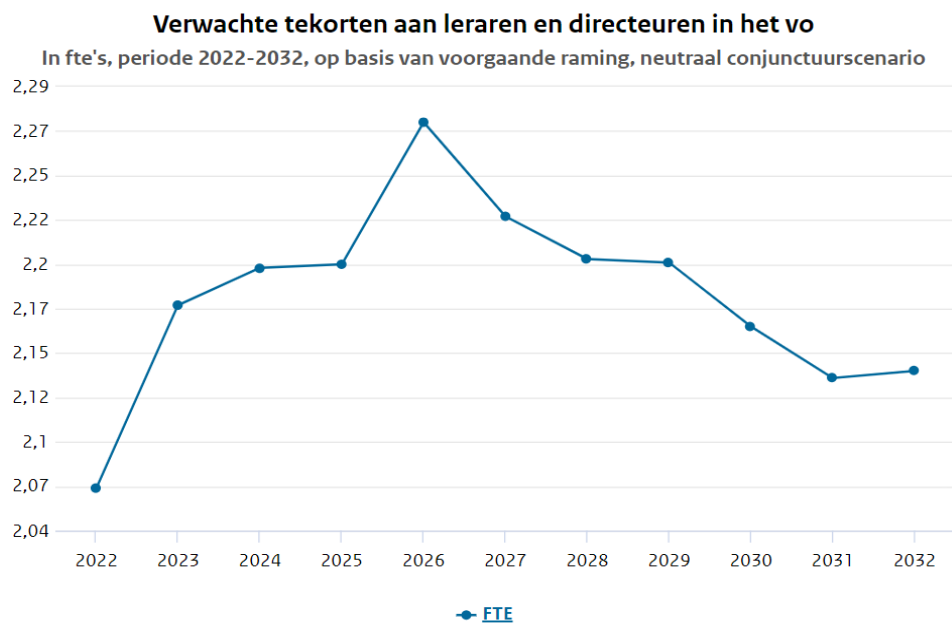
De CDHO kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognose van ROA die het opleidingstype beziet dan aan de prognoses van ROA die de beroepsgroepen bezien. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategorieën een beter beeld geven van de arbeidsmarkt omdat daarin zowel verwachte vacatureaantallen als de uitstroom uit opleidingen worden betrokken. In de beroepscategorieën wordt alleen een beeld van het aantal verwachte vacatures gegeven, zonder daarbij de uitstroom van opleidingen te betrekken. Hieronder worden de gegevens gepresenteerd van de voor de Associate degree-opleiding DEP relevante opleidingstypen (bron: ROA/AIS, september 2023). Wij tonen de gegevens van bacheloropleidingen, omdat gegevens over Ad-opleidingen momenteel nog een afgeleide zijn van de arbeidsmarkt gegevens van bacheloropleidingen. De arbeidsmarktgegevens van de volgende bacheloropleidingen zijn het meest van toepassing bij deze aanvraag: 'Bachelor – onderwijs', 'Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken' en 'Bachelor – onderwijskunde'.

Opleidingstype	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	Verwachte vervangingsvraag tot 2026	Verwachte baanopeningen tot 2026	Verwachte instroom schoolverlaters tot 2026	ITKP in 2026 toekomstige knelpunten
Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	7.000 (1,1% per jaar)	25.500 (3,8% per jaar)	32.600 (4,8% per jaar)	18.600 (2,9% per jaar)	Groot (0,91)
Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	10.000 (1,3% per jaar)	25.600 (3,1% per jaar)	35.700 (4,1% per jaar)	16.400 (2% per jaar)	Groot (0,89)
Bachelor - onderwijskunde	3.700 (1,4% per jaar)	7.200 (2,6% per jaar)	10.900 (3,8% per jaar)	11.200 (3,9% per jaar)	Groot (1)

Bovenstaande ROA-cijfers laten zien, dat er grote arbeidsmarktknelpunten verwacht worden bij bacheloropleidingen die relevant zijn voor de Associate degree-opleiding DEP. Dit duidt op goede arbeidsmarktperspectieven voor de opleiding.

7.5.2 Overige bronnen

Onder meer cijfers van OCW laten zien dat de arbeidsmarktkrapte in het voortgezet onderwijs de komende jaren nog zal toenemen.⁷

⁷ <https://www.ocwincijfers.nl/sectoren/voortgezet-onderwijs/personeel/prognoses-arbeidsmarkt-vo>

7.6 De regionale arbeidsmarkt

Hieronder worden arbeidsmarktgegevens gepresenteerd voor de voor Iselinge Hogeschool relevante regio's.
(Bron: ROA/AIS, oktober 2023)

Opleidingstype	Regio	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	Verwachte vervangingsvraag tot 2026	Verwachte instroom schoolverlaters tot 2026	ITA in 2026 toekomstige arbeidsmarkt situatie
Bachelor onderwijs	Achterhoek	0,6% per jaar	4,4% per jaar	2,6% per jaar	Goed (0,89)
Bachelor onderwijs	Twente	0,6% per jaar	3,3% per jaar	2,3% per jaar	Goed (0,94)
Bachelor onderwijs	Midden-Gelderland	0,6% per jaar	3,1% per jaar	2,7% per jaar	Goed (0,89)

Bovenstaande ROA-cijfers duiden ook op goede arbeidsmarktperspectieven in het educatieve domein in de regio's waar Iselinge Hogeschool zich met deze Ad-opleiding op richt.

7.7 Maatschappelijke behoefte

Verschillende bronnen laten een duidelijke landelijke beleidsprioriteit en daarmee een maatschappelijke behoefte zien aan het type professional dat wordt opgeleid met de beoogde Associate degree.

De lerarentekorten in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs blijven urgent en hebben dan ook een hoge beleidsprioriteit.⁸

Landelijk beleid is erop gericht om deze lerarentekorten op drie manieren aan te pakken:

- Instroom van meer leraren
- Behoud van leraren
- Onderwijs anders organiseren:
 - Scholen kunnen op **een andere manier lesgeven**. Bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van vakleerkrachten en **ondersteunend personeel**, of door meer digitale middelen te gebruiken.
 - De overheid stimuleert schoolleiders (directeuren) in het voortgezet onderwijs om **innovatieve organisatievormen** op gang te brengen met het Schoolleider Innovatie en Ontwikkelingsfonds.⁹

De ontwikkeling van de Ad DEP sluit goed aan bij de landelijk beleidsprioriteiten in het voortgezet- en beroepsonderwijs. Daarmee is een voldoende maatschappelijke behoefte aangetoond.

⁸ Leraren en Onderwijsarbeidsmarkt, Kamerbrief 14 december 2021. Pagina 3 (bijlage 2)

<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-4d29b3e0-7b4c-4fb7-be81-b44a24a194ba/pdf>

<https://www.aanpaklerarentekort.nl/>

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-in-het-onderwijs/aanpak-tekort-aan-leraren>

<https://www.nro.nl/onderzoeksprogrammas/siof-vo>

8 Analyse bestaand aanbod en inschatting verwante instroom (art. 5 lid 4)

Er zijn landelijk enkele verwante Ad-opleidingen op dit gebied.

Hogeschool	Associate degree-opleiding	Locatie	Instroom				
			2018	2019	2020	2021	2022
Hogeschool Viaa	Didactisch Educatief Professional DT	Zwolle					15
NHL Stenden	Didactisch Educatief Professional DT	Leeuwarden			29	70	83
NHL Stenden	Didactisch Educatief Professional DT	Groningen			22	41	48
Hogeschool Utrecht	Didactisch Educatief Professional VT	Amersfoort	Doelmatig bevonden per 4-9-23, nog geen instroom.				

(Bron: DUO 2023, peildatum 1 oktober 2022. https://duo.nl/open_onderwijsdata/hoger-onderwijs/aantal-studenten/inschrijvingen-eerstejaars-hbo.jsp)

Twee andere hogescholen bieden ook de Ad Didactisch Educatief Professional aan: Hogeschool Viaa in Zwolle en NHL Stenden in Leeuwarden en Groningen. De instroom bij de locaties van NHL Stenden is groeiend; de instroom bij Viaa is gestart met 15 studenten. Als startende opleiding is dit een prima aantal studenten. De afstand tussen Viaa en Iselinge Hogeschool bedraagt 98 kilometer; de locaties van NHL Stenden liggen nog verder weg dan de locatie Doetinchem van Iselinge Hogeschool. Deze reisafstand is te groot om als deeltijdstudent af te leggen om een deeltijdopleiding te volgen. De beoogde opleiding van Iselinge Hogeschool concurreert derhalve niet met de reeds bestaande Ad DEP opleidingen.

Hogeschool Utrecht heeft in september dit jaar een Ad DEP voltijd aangevraagd en deze is goedgekeurd door CDHO. Deze opleiding heeft nog geen instroom.

Verder is in de arbeidsmarktanalyse duidelijk geworden dat de vraag naar afgestudeerden Ad-studenten op het gebied van educatie zeer groot is. Toekenning van onderhavige aanvraag heeft geen negatieve gevolgen heeft voor de instroom van het landelijke bestaande opleidingsaanbod.

Conclusie

- *Instroom bij reeds bestaande Ad Didactisch Educatieve Professional opleidingen is stabiel groeiend;*
- *De drie reeds bestaande Ad-opleidingen liggen ver buiten het verzorgingsgebied van Iselinge Hogeschool*

9 Noodzaak tot start nieuwe opleiding (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 3)

De huidige opleidingen van Iselinge Hogeschool te weten de hbo-bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs en de Associate degree Pedagogisch Educatief Professional (Ad PEP) hebben de afgelopen jaren veel tijd en energie gestoken in het goed afstemmen van de opleidingen op de behoefte en de veranderende eisen van het werkveld.

Het opleidingsprofiel van de bacheloropleiding niveau 6 biedt geen mogelijkheid om, vanuit een “anders organiseren perspectief” van het regionale educatieve werkveld, een opleiding op niveau 5 aan te bieden.

Het opleidingsprofiel van de Ad PEP is de afgelopen jaren doorontwikkeld vanuit het brede opleidingsprofiel (educatieve domein en het zorgdomein). Deze doorontwikkeling betekent dat de aandacht met name is gezocht in het leveren van een betekenisvolle bijdrage aan de vier rollen van deze opleiding. Een uitbreiding van deze opleiding met kennis, vaardigheden en houdingsaspecten specifiek voor didactiek staat het borgen van het opleidingsprofiel van de Ad PEP niet toe. Bovendien richt de Ad PEP opleiding zich op een doelgroep van 0 tot 14 jaar. Studenten uit het V(S)O doen deze opleiding, maar geven aan dat de opleiding niet altijd aansluit bij hun

werk/doelgroep en dat de praktijk van hen meer vraagt op didactisch gebied. Tevens vraagt de beoogde student, vaak iemand met al veel expertise binnen een expliciet vakgebied, om een ander type opleiding dan de Ad PEP, namelijk een opleiding waarin hij zowel vakinhoudelijk als didactisch zijn expertise kan uitbreiden. Dit laatste maakt ook duidelijk waarom een uitstroombrochure niet tot de mogelijkheden behoort.

10 Aansluiting instellingsprofiel (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 4)

Het instellingsplan van Iselinge Hogeschool “Veerkrachtig en Wendbaar, de educatieve professional van morgen, 2022-2027” is leidend voor de te ontwikkelen activiteiten waar het aanbieden van een nieuwe Ad DEP een bijdrage aan levert.

Iselinge Hogeschool is een zelfstandige, kleinschalige hogeschool met een sterke regionale verbondenheid in de Achterhoek en de Liemers met de focus op netwerklere. Iselinge Hogeschool ziet het als haar maatschappelijke opdracht om studenten toekomstbestendig op te leiden voor het educatieve domein. Iselinge Hogeschool biedt studenten in nauwe samenwerking met het werkveld kwalitatief uitstekend, innovatief hoger onderwijs aan, zodat wij hen opleiden tot competente, creatieve en innovatieve pedagogische en educatieve professionals. De studentreis staat centraal en het werken in de driehoek werkveld – onderwijs – onderzoek is het uitgangspunt van Iselinge Hogeschool en ondersteunt onze focus: “netwerklere”.

Onze visie luidt:

- Iselinge Hogeschool leidt gekwalificeerde, zelfsturende, sociaal ondernemende, breed georiënteerde educatieve professionals op. Zelfbewuste educatieve professionals die in hun kracht staan, over grenzen heen kijken en geëquipeerd zijn om de onderwijs- en beroepspraktijk te innoveren.
- Wij bieden een breed, gedifferentieerd onderwijsaanbod aan tot en met academisch niveau, waarbij we gebruik maken van professionele netwerken. Ons onderwijs kenmerkt zich door een stevige kennisbasis, innovatieve didactische keuzes gevoed door praktijkgericht onderzoek en zelfgestuurd leren in netwerken. Wij werken met de nieuwste multimediale toepassingen.

In ons instellingsplan “Veerkrachtig en wendbaar, De educatieve professional van morgen, 2022-2027” liggen onze doelstellingen en ambities vast. De drie ontwikkelingen (flexibilisering, digitalisering en demografische ontwikkelingen) geven aanleiding om te blijven ontwikkelen. Daarnaast is er in het educatieve werkveld enerzijds behoefte aan breed inzetbare, flexibele generalisten en anderzijds aan educatieve professionals met specialistische kennis over het jonge of het oudere kind. Bovenstaande is leidend voor de keuzes in ons onderwijs- en onderzoeksportfolio en bij in- en externe samenwerking.

In 2027 is de transitie van Samen Opleiden & Professionaliseren naar samen Leven Lang Ontwikkelen gemaakt om onze ambitie dé kennisinstelling in de regio voor opleidingen en leven lang ontwikkelen in het educatieve domein met de focus op netwerklere waar te maken.

Onze ambities moeten leiden tot betekenisvolle resultaten voor onze studenten, de regio en onszelf. In onze snel veranderende maatschappij lukt dat alleen in samenwerking en daarom handelen we vanuit drie kernwaarden **verbinden, ontwikkelen en delen**.

De beoogde Ad-opleiding past bij dit profiel, omdat juist bij de werkende studenten, die met veel levens- en werkervaring aan de opleiding beginnen, het van belang is te kijken welke studentreis zij nodig hebben om van dat vertrekpunt tot het hbo-niveau 5 te komen. Samenwerking in de beschreven driehoek, in het bijzonder met het werkveld, is van groot belang en tevens faciliterend voor het ontwikkelproces van de student. Tenslotte zorgt Iselinge’s kleinschaligheid en wendbaarheid ervoor dat studenten als persoon en zich ontwikkelend professional gezien en gekend worden, iets dat ook voor deze doelgroep, met hun gedifferentieerde achtergrond en voorland, van groot belang is.

11 RIO- en ISCED-indeling

RIO-(sub)onderdeel Onderwijs

ISCED-rubriek (optioneel) 1 Education

12 Afstemming (art. 4 lid 3)

Iselinge Hogeschool heeft veel tijd en energie gestopt in afstemming met onze partners. De ondernomen activiteiten worden hier beschreven.

Iselinge Hogeschool is lid van de landelijke coöperatie Radiant waarin kleine categoriale hogescholen in het educatieve domein samenwerken. Radiant is een actief netwerk van acht samenwerkende hogescholen in het educatieve domein en bestaat uit: Ipabo, VIAA, Driestar, Hogeschool KPZ, de Kempel, de Marnix Academie en Thomas More. Het onderwijs en praktijkgericht onderzoek concentreert zich op de pabo (voltijd, deeltijd en academisch), verschillende masteropleidingen en de Associate degree-opleidingen Pedagogisch Educatief Professional (PEP) en Didactisch Educatief Professional (DEP). Samen leiden deze hogescholen een derde van de nieuwe leerkrachten in Nederland op. Samenwerking vindt plaats op onderwijs, praktijkgericht onderzoek en voorzieningen. Medewerkers van dit netwerk delen veelvuldig kennis, expertise en praktijkervaringen met elkaar. Studenten, werkveld én medewerkers plukken hier de vruchten van. Bij de start van het idee van het ontwikkelen van de Ad DEP van Iselinge Hogeschool is veelvuldig afgestemd met bestuurders en medewerkers van de Radiant-partners. Deze afstemming heeft geresulteerd in de ondersteuning van de Radiant-hogescholen van de aanvraag van de Ad DEP van Iselinge Hogeschool.

Iselinge Hogeschool participeert in de Regionale Alliantie Oost Werkt. Deze alliantie is een samenwerkingsverband van de lerarenopleidingen van zeven kennisinstellingen: Windesheim, Saxion, Hogeschool KPZ, VIAA, Artez en Universiteit Twente, die zich op verschillende doelgroepen (po, vo en mbo) richten en verschillende landelijke verbindingen hebben: hogescholen met de Vereniging Hogescholen, de Universiteit Twente met Universiteiten in Nederland. We bestrijken daarmee een gebied dat zich uitstrekt van Almere tot Twente en de Achterhoek en van Zuid-Drenthe tot de stedendriehoek Apeldoorn/Deventer/Zutphen. Op dit moment volgen zo'n 8500 bekostigde studenten binnen de alliantie een opleiding tot leraar, waarvan gemiddeld zo'n 80% in partnerschappen Samen Opleiden.

Oost Werkt heeft de gezamenlijke ambitie om bij te dragen aan een regionale oplossing voor personeelstekorten in het onderwijs, door met elkaar en met scholen te werken aan zowel kwantitatieve als kwalitatieve opgaven voor een duurzame onderwijsarbeidsmarkt. Daarnaast zetten we onze gezamenlijke kennis, expertise en onderzoekscapaciteit in om met scholen te werken aan onderwijs dat bijdraagt aan de oplossing van sociaal-maatschappelijke vraagstukken zoals laaggeletterdheid en kansenongelijkheid.

Onderwerp van gesprek in de bestuurlijke afstemming in de stuurgroep Oost Werkt heeft geresulteerd in het vaste agenda onderdeel: regionaal opleidingsaanbod waarin nieuw te ontwikkelen onderwijs besproken wordt vanuit het regionale onderwijsaanbod perspectief. Oost Werkt ondersteunt de aanvraag Ad DEP van Iselinge Hogeschool.

De aanvraag is ook besproken met de bestuurder van Christelijke Hogeschool Ede die deze aanvraag ondersteunt.

Ook is deze aanvraag afgestemd met het Grensland College. Dit is een Ad-college in de Achterhoek, ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen Graafschap College, Saxion, HAN en Iselinge Hogeschool. Het doel van dit samenwerkingsverband is versterking van het regionale aanbod op hbo 5 niveau, ter ondersteuning van een toekomstbestendige vitale regio (brede welvaart). Ook dit gremium heeft positief gereageerd op het voornemen.

Iselinge is aangesloten bij zowel het Landelijk Platform Associate degrees als het Landelijk Domeinoverleg Zorg, Welzijn en Educatie, waar de Ad PEP's en Ad DEP's onder vallen. Zowel in het (bestuur van het) Landelijk Platform als in het Landelijk Domeinoverleg is de aanvraag besproken en positief ontvangen.

Concluderend kunnen we schrijven dat afstemming met andere hogescholen heeft geleid tot een positieve 'duw in de rug' voor onderhavige aanvraag. Alle gremia hebben positief gereageerd op ons voornemen om met een Ad DEP te starten (zie bijlage 5).

Overzicht bijlagen

Nummer	Naam bijlage
1	Doelmatigheidsonderzoek voor een Associate degree opleiding Didactisch Educatief Professional voor Iselinge Hogeschool. Tien organisatieadvies / Erwin van Rooijen, 3 november 2023
2	Kamerbrief leraren en onderwijsarbeidsmarkt 2021
3	Excel bestand enquête werkgevers
4	Excel bestand enquête professionals (instroom)
5	Afstemmingsactiviteiten van Iselinge Hogeschool gevat in een matrix

Iselinge Hogeschool
Bachlaan 11
7002 MZ Doetinchem
Postbus 277
7000 AG Doetinchem

Telefoon 0314 374100
E-mail info@iselinge.nl
Internet www.iselinge.nl